

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י' א' מ"י פ"ו מהלכות
שבועות הלכות מ' נפישא
הלכות כ':
י' ב' ג' מ"י ש"ס פ"ח
הלכות י':

רבינו חננאל (המשך)
אמרת בשבועות הפקדון
דאינו לוקה תאמר בניור
שנטמא שלוקה הואיל
ולוקה לא יביא קרבן ת"ל
וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש דכרי ר' יאשיה
רבי יונתן אומר בפתע זה
שוגג. פתאום זה אונס.
מקדמי בניור שלוקה.
מכלל דאתרו בניור וקמי
לא אם אמרת בשבועות
הפקדון שאינו לוקה.
ש"מ דא"ג דאתרו ביה
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן אי הכי האי
דקמיני תאמר בניור
שלוקה מכלל דניור
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהדיא כתיב ביה
וכיום תשמיני יביא שתי
תורים וגו'. ושנינין האי
קרבן דמייתי נזיר זה
למיחל עליה נזירות
בטהרה הוא ולא משום
דהודו בשבועות: אמרו
להא שמענתא קמי דרבא
אמר להו לדידכו
דאמיתו דלא מיפטר
במלקות היכא דאתרו ביה
אלא צריך נמי קרבן אי
לא אתרו ביה מילקא הוא
דלא ליק אה קרבן חייב.
ואע"ג דאיכא שהדי דהאי
פקדון בהאי שעתא
דמישבע איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא ניתנה. דהא הני
ליכא הכא כפירת ממונ.
וכל הנשבע כי האי גוונא
היכא דאיכא שהדי פטור
דבממונ מודה ואינו כופר
אלא בעדים. דהא דאי
לאו כפירת ממונ היא.
ורישא דהא מתניתא
ומכאז הכי דקמיני וכחש
בה פרט למודה לאחד מן
השותפין או לאחד מן
האחים כו' ופשוטה היא:
ח"ש אין חייבין על שגגת
הפקדון. ומה הן חייבין
על זדונו אשם בכסף
עדים. מאי לאו זדון
עדים כגון דאיכא שהדי
דהאי פקדון איתיה לגביה
וקמיני חייב אשם. ודחינן
לא בודון עצמו. פירוש
כגון שהודה כי הויד
בשבעתו. דאמר' לא
מיכא דלך עבד דמייתי
אשם: ת"ש היו (ב') כתי
עדים כפרה הראשונה כו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למצעי הך צעיא משום דאין התרלת ודאי שבועת
העדות דמי יודע שהס יודעים לו עדות ואין נראה ללא חשיב
ספק כיון דלמותרה אין ספק דהא צעדים וזממין אי הוו צריכי
התרלת הוה מתרינן דהו אף על גב
דהמתרים בהס אין יודעים אס הס
משקרים והא ללא צעי הך צעיא
שבועת העדות משום דאי אפשר
לידע לעולם אס הס מודינן שיכולין
לומר שחטנו: ב"ר דחידוש הוא
כו'. לאו חידוש גמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שנינו זדונו לכפרה:

מירקא לקי קרבן לא מיייתי.
ואף על גב דגבי שפחה
כתיב (ויקרא יט) צקורת מזהים והציג
את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי
כפרה (כריתות דף יא.) דהיא לוקה
והוא מציג קרבן: **מאי** אינו לוקה
דלא מיפטר במלקות. מיימד דמעיקרא
ס"ד דצעי למילף מיינה חומרא דדין
הוא שנחמיר צניז שכן לוקה ולמאי
דמסיק השאמ"ל ז"ל דמיתניא לענין
קולא דדין הוא שנקל צניז שכן
מיפטר במלקות ונראה ללא ידע
לגבי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אס אמרת צניז
שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות
הקל ולא צקרבן תאמר שבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא צקרבן דחמור ודלא כמ"ד
לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן
ולא לילקי ומינהו צסיפרי מיתניא הך
צרייתא ומיתניא אפיכא והכי איתא
התם צפרשת נשא גבי נזיר צפתע
לנציא את האונס פתאום הוציא
את השוגג והדין נתון למינן צקוס
שלא חייב את המזיד חייב צו את
השוגג כאן שחייב את המזיד
אינו דין שנחייב את השוגג ומנין
שחייב את המזיד אמרת ק"ו מה
שבועת העדות שלא חייב את השוגג
פירוש שגגתה גרידא חייב את המזיד
כאן שחייב את השוגג אינו דין
שנחייב את המזיד לא אס אמרת
שבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר צניז שלוקה והואיל ולוקה
לא יציא קרבן ת"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמיייתי
צשמעתינן וצמקוס שבועת העדות
אית למיגרס שבועת הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא אפיכא דלאמרינן
צסיפרי מה שבועת הפקדון דכן
אינו לוקה כו' וכן גר"ח חוה לשונו
ואמין למפשטה מהא דמניא צסיפרי
דצי רצ לא אס אמרת שבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר צניז
שנטמא לוקה והואיל ולוקה כו'
ואס תאמר מאי קמשינן דלא מיפטר
צמלקות כלומר לחודיה תאמר צניז
קרבן והא היא גופה אמינן למילף
צניז שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
דה"פ דלא מיפטר צמלקות שאין
מתכפר צמלקות לחודיה תאמר צניז
שמתכפר צמלקות לחודיה דמי מיייתי
נמי צשוג קרבן לא מיייתי אלא
למיחל עליה מירות טהרה דממסיק
ודלא כצי אלעזר הקפרי דאמר (מ"י
דף יט.) מיר טמא חוטא הוא והא
דפריך והא קרבן כתיב ציה פירוש הא צשוג כתיב קרבן ולמאי קאמי
אס לא לכפר וא"כ יילף משבועת הפקדון דצמוד לא יפטר
צמלקות אלא יטער עדיין קרבן ומשני כו': **פרט** לזוה
בשטר וזוה בעדים. כגון דאמר לא ליתי דכאומר לא פרעתי דמי:
הכא

הויד צשועס הפקדון והסרו צו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שנייה. וגבי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מויד צשוג ליכא
למיצעי הך צעיא משום דאין התרלת ודאי שבועת העדות דמי
יודע שהס יודעים לו עדות ויכול להתרות צו: לא אשכחן מויד

דמייתי קרבן. לאו דוקא כל התורה
קאמר שהרי ד' מציאין על הזדון
צשגה הצא על השפחה (ו) ונזיר
צנטמא ושבועת העדות ושבועת
הפקדון: **ה"ג** אמרו ליה מנינא חמורה
הימנה שבועת הפקדון שחייבין על
זדונו מכות ועל שגגתה אשם צכסף
שקלים מדקאמר על זדונו מכות
מכלל דאתרו ציה וקאמר מכות אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמיייתי קרבן ולא לילקי אמר
להו רצא בר איתי מאן תנא שבועת
הפקדון לא ניתן זדונו לכפרה רבי
צמעון היא אמר להו רצ כהנא בר
מינה דהיא דלנא תנינא והכי מנינא
לה אחד זדונו ואחד שגגתה אשם
צכסף שקלים ומאי חומרא דאילו התם
טמא צת דנקא והא אשם צכסף
שקלים וליגמר מינה התם צדלא
אמרו ציה. והכי פירושה חמורה
ממנה שבועת הפקדון משבועת
העדות שחייבין על זדונו מכות מה
שאין כן צעדות שאין צה התרלת
ודאי ועל שגגתה עס זדון הפקדון
אשם צכסף שקלים וצעדות קרבן
עולה יורד: **מכות** אין קרבן לא
ומאי חומרא. דמכות מקרבן הואיל
ולא תרוייהו צעדינן ציה הא צעדות
מיייתי קרבן. ומשני ניחא ליה לאיניש
כו'. אמר להו רצא בר איתי לרצנן
הך מתני' דקמיני להו מהכא לא
תפשטה לעולם קרבן איכא לרצנן
והך מתני' דקמיני קרבן לא רצי
צמעון היא דקאמר שבועת הפקדון
לא ניתן זדונו לכפרה כדאמרו
צפיקין דלעיל (לד' שכן לא עשו צו
מושצ צכסף ומויד צשוג: **אמר**
להו רצ כהנא. לא תדקוקה לאוקומה
הויד לוקה אין מביא
מחייב. א"ל מדחנינן
כו' צמעון וצעינן נמי לא תפשטה
דלנא תנינא לה כו': **ומאי חומרא.**
הא שבועת העדות נמי זדונו
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דאילו
צעדות חטאת היא ולא נתנה צה
מורה קצנה ויכול לקנותה צמעה
כסף. דנקא שמו ויהיו מנע שהיא
אחד מנשה דזינר: **וליגמר מינה.**
למיפשט צעינן דמיייתי קרבן ולא
לקי: ומשני דלמא אשם צדלא אמרו
ציה. קאמר דהא לא איירי צה
צמלקות כלל: לא אס אמר. לא
ידעינן צמאי קאי לא אס אמרת:
הא קרבן צסיפ ציה. והויר לה' את
ימי מרו והציא כצ צן שמו וכו'
(צמדנר ו): **כי היכי דסיחול עליה**
נזירות צטהרה. שמתחיל למנות
מעכשיו ותלה הכתוב צקרבן ולא
לכפרה הוא צא: אמרו רצנן קמיה
דרצא. הך רצנן דלעיל דתנו שבועת
צי רצה אמרו לפניו שכן שאל רצ
כהנא מהס: **אמר** להו. מדקא מיצעי
ליה צאתה ציה: **מכלל.** דפשיטא ליה
דכי לא אתרו ציה הני סהדי דמייחייב
קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי
שהוא חייב לו ואמאי מייחייב והא לא
תועיל לו כפירתו וע"כ ישלס
נמלא שפירת דברים צעלמא
פרט למורה לאחד מן האחים. שיש לו חלק צממון זה וכצמצעו
האח השני כפר: **פרט** ללוה צשטר.
שטר או עדים: לא ספיינן. דהא מתנית'
אלא צמודה צממון וכופר שלא מסר לו שטר
עליו ולא היו עדים
צדצר: **מתריונן יופס.** משנינו לית: **מיעך יופי.** ממך לוימי כל המנה ולא היה למצירך חלק צו: (ו) לאו זדון עדים: שאתרו צו:
הא

(א) ריעצין מחק מ"י,
(ב) לעיל לד' (א) [סס],
(ד) לעיל לא' (ס) [סס לד'],
(ו) כדאיתא כריתות מ"ו.

תורה אור השלם
1. או קצא אבדה וכחש
בה ונשבע על שקר על
אחת מכל אשר יעשה
האדם לקטא בהמה.
יקרא זה כב

הגהות הב"ח
(א) גמ' צשלמא שניה
תחייב וכו' אלא ראשונה
אמאי תחייב הא:
(ב) רש"י ד"ה לא אשכחן
וכי על השפחה חרופה
ומיר: (א) ד"ה מאי לאו
זדון עדים שאתרו צו. י"ב
היה צלה המרו צו נמי
קשול לרצה אלא זדון
עדים לא משמעת לה אלא
צתמרו צו דלי לא אתרו
איכא למימר שכן וליכא
זדון:

מוסף רש"י
מאן תנא כו' ר"ש.
דלמר לא עשה צו
מויד צשוג (דעיר לד').
דהא כפרה לה כת
ראשונה. ואין לו עדים
אלא זלו ונמלא צהצמודה.
צכפיתין. (דעיר לב).

רבינו חננאל
הויד בשבועת הפקדון
והתרו צו מהו. כיון
(דמייחין קרבן על המזיד
צשוג לא ליק [וא דלמא
כו'] או דלמא תרוייהו
מחייב. א"ל מדחנינן
חמורה ממנו. פירוש
משבועת העדות שבועת
הפקדון שחייב על זדונו
מכות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"מ שאם
הויד לוקה אין מביא
קרבן. ואוקומה להא לרבי
צמעון דסבר לא ניתנה
זדון שבועת הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא דשבועת הפקדון
משבועת העדות דניחא
ליה לאיניש דניתי קרבן
ולא לילקי. אי נמי
בשבועת העדות כתיב
נקבה מן הצאן כשבה וגו'
אפילו תימא כת דקא.
ובפקדון אשם בכסף
שקלים. ואמר להו רצ
כהנא הא מתניתא לאו
הכי שנויה כדאמרינן.
אלא הכי שנויה שבועת
הפקדון אחד שגגתה
ואחד זדונו אשם בכסף
שקלים. ונפשוט מינה
דלא ליק ואפי' בודונה.
ואמרינן דלמא מתניתא
בדלא אתרו ביה. ואמין
למפשטה מהא דהנאי
כספרי דבי רב לא [אם]